

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie z protestu wyborczego A. K.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

wyraża opinię, że zarzuty protestu są niezasadne.

UZASADNIENIE

Pismem z 16 lipca 2020 r. A.K. złożyła protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarzucając naruszenie art. 3 ust. 10 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020) przez odmowę zmiany możliwości sposobu głosowania pomiędzy I a II turą głosowania, co doprowadziło do pozbawienia jej możliwości skorzystania z prawa wyborczego, pomimo tego, że o zmianę sposobu głosowania wnoszącą protest wystąpiła w 12 dniu przed rozpoczęciem II tury wyborów. Wnosząca protest

w I turze głosowała osobiście w T. w Gruzji; tam też została dopisana do spisu wyborców.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty protestu są niezasadne.

Jak wynika z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzanych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.2020), określa ona zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r., w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W zakresie nieuregulowanym w tej ustawie zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm., dalej: k.wyb.).

Natomiast zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Przedmiotem zarzutów protestu może być 1) popełnienie przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, 2) naruszenie przepisów k.wyb. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mające wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.).

Ponieważ przepis art. 82 § 1 k.wyb. w odniesieniu do protestów wnoszonych przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP w 2020 r. jest stosowany „odpowiednio” (art. 1 ust. 2 u.wyb.2020), nie budzi wątpliwości, że zarzuty protestu mogą obejmować również naruszenie tych przepisów u.wyb.2020, dotyczących „głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów”, które regulują te zagadnienia w sposób szczególny wobec k.wyb.

Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu (art. 323 § 1 k.wyb.). Opinia powinna zawierać ustalenia co do zasadności zarzutów

protestu, a w razie potwierdzenia zasadności zarzutów – ocenę, czy przestępstwo przeciwko wyborom lub naruszenie przepisów kodeksu miało wpływ na wynik wyborów (art. 323 § 2 k.wyb.).

Jak wynika z treści wyjaśnień Konsula RP w B. oraz przedstawionych przez A.K. dowodów w postaci korespondencji mailowej, nazwisko wnoszącej protest, wobec złożonego przez nią wniosku nr [...] o dopisanie do spisu wyborców, umieszczone zostało w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania w T. Tym samym wnosząca protest w I turze głosowała osobiście w obwodzie głosowania utworzonym w Gruzji. Następnie skarżąca zgłosiła na 12 dni przed drugą turą zamiar głosowania korespondencyjnego. W odpowiedzi uzyskała informację od konsula w T., że na tym etapie nie jest możliwa zmiana sposobu głosowania.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 u.wyb.2020 wyborca zamiar głosowania korespondencyjnego za granicą zgłasza konsulowi do 15 dnia przed dniem wyborów. Mając na względzie, że II tura wyborów odbywa się w 14 dni po pierwszej, już tylko z tego względu nie ma możliwości zgłoszenia zamiaru głosowania korespondencyjnego między I i II turą. Wyjątek został uczyniony dla wyborców zgłoszonych do spisu wyborców w obwodach głosowania za granicą utworzonych rozporządzeniem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 20 kwietnia 2020 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku dla obywateli polskich przebywających za granicą (Dz.U. poz. 706) na podstawie art. 35 § 2 k.wyb. przed dniem wejścia w życie u.wyb.2020, a więc przed 2 czerwca 2020 r. (art. 3 ust. 9 u.wyb.2020). W takim przypadku wyborca, który zmienia miejsce pobytu przed dniem głosowania lub zamierza głosować korespondencyjnie może najpóźniej w 12 dniu przed dniem wyborów zawiadomić o tym konsula. Analiza przepisów u.wyb.2020 prowadzi do wniosku, że wyborca, który nie złożył oświadczenia o zamiarze głosowania korespondencyjnego za granicą w terminie określonym w art. 3 ust. 1 pkt 2 u.wyb.2020 nie może tego uczynić przed ponownym głosowaniem. Wbrew zarzutom wnoszącej protest nie doszło więc do naruszenia przepisów.

Z tego względu, Sąd Najwyższy na podstawie oraz art. 323 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020 orzekł, jak w sentencji.

